

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ
ਸੈਕਟਰ 87 ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
ਐਸ . ਏ . ਐਸ. ਨਗਰ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਮੋਹਾਲੀ
ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA)

2026

ਵਿਸ਼ਾ - ਸੂਚੀ

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ.....	a
ਸੈਕਟਰ 87 ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ.....	a
ਵਿਸ਼ਾ - ਸੂਚੀ.....	b
ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ.....	f
1. ਪਿਛੋਕੜ.....	1
2. ਉਦੇਸ਼.....	2
3. ਵਿਧੀ.....	2
4. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ.....	3
5. ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ.....	3
6. ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਮੀਟਿੰਗ.....	4
8. ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਤੇ ਬਜਟ.....	6
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋੜਾਂ (INR) ਵਿੱਚ.....	7
ਅਧਿਆਇ - 1	9
ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ.....	9
1.1 ਪਿਛੋਕੜ.....	9
1.2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਭ.....	10
1.3 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ.....	11
1.4 RAP ਦੇ ਉਦੇਸ਼.....	11
1.5 ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ.....	11
1.6 ਵਿਧੀ.....	13
1.7 ਡਾਟਾ ਸਰੋਤ.....	15
1.7.1. ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ.....	15
1.7.2. ਮੁਢਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ.....	15
1.7.3. ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ.....	15
1.8. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬਣਤਰ.....	18

ਅਧਿਆਇ - 2 21

ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ.....	21
2.1 ਜਨਰਲ	21
2.2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ	21

ਅਧਿਆਇ - 3 25

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਢਾਂਚਾ.....	25
3.1 ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	25
3.2 LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ	25
3.3 RFCTLARRA, 2013 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ.....	26
3.4 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ.....	28
3.5 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ.....	32
3.5.1 ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ.....	33
3.5.2 ਫੰਡ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਧੀ.....	33
3.5.3 ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਧੀ.....	34
3.6 ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਫਰੇਮਵਰਕ	34

ਅਧਿਆਇ - 4 56

ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਧਿਐਨ.....	56
4.1. ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ	56
4.1.1. ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ	59
4.1.2. ਉਦੇਸ਼.....	60
4.2. ਉਦੇਸ਼	60
4.2.1. ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ.....	61
4.2.2. ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ	61
4.2.3. ਖਾਸ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ.....	62
4.3. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਗਈ	62
4.3.1. ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਕਿਸਮ.....	63
4.3.2. ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਥਾਨਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ.....	64
4.3.3. ਡੀਪੀਆਰ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ.....	64

4.3.4. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ	65
4.4 ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਮੀਟਿੰਗ	65
4.5 ਮੀਟਿੰਗ -	65
4.5.1 ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵਿਧੀ.....	66
4.5.2 ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ.....	66
4.5.3 ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ.....	68
ਅਧਿਆਇ - 5	71
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ.....	71
5.1 ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ (LA).....	71
5.2 ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ.....	71
5.2.1 LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ.....	71
ਸਾਰਣੀ 5.1: LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਦਮ.....	72
5.2.2 ਐਲਏ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ.....	75
5.3 ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ	76
5.3.1 ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ	76
5.3.2 ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ.....	77
5.3.3 ਰੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ.....	77
ਅਧਿਆਇ - 6	79
ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ.....	79
6.1 ਵਿਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ.....	79
6.2 ਪੁਨਰਵਾਸ ਰਣਨੀਤੀ.....	79
6.2.1 PDF ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ	79
6.3 ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ	80
6.4 ਰੈਪ ਸੰਪੂਰਨਤਾ.....	84
ਅਧਿਆਇ - 7	88
ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ	88
7.1 ਪਿਛੋਕੜ	88
7.2 RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ.....	88

7.3 ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚਕ..... 90

ਸਾਰਣੀ 7.1: ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚਕ 90

ਅਧਿਆਇ - 8 93

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਬਜਟ..... 93

8.1 ਜਨਰਲ..... 93

8.2 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 93

8.3 ਲਾਗੂਕਰਨਸ਼ਿਡਿਊਲ ਅਤੇ ਬਜਟ 94

ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਲਾਰਾ	ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ
ਬੀ.ਪੀ.ਐਲ.	ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ
ਬੀ.ਐਸ.ਆਰ.	ਦਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸੂਚੀ
ਐਲਏਸੀ	ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ
ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ.	ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ ਸਰੋਤ
ਗਮਾਡਾ	ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਗੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ
ਈ.ਏ.	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ
ਈ.ਐਮ.	ਹੱਕਦਾਰੀ ਮੈਂਟ੍ਰੂਕਸ
ਐਫਐਲਸੀ	ਫੀਲਡ ਪੌਧਰੀ ਕਮੇਟੀ
ਜੀ.ਆਰ.ਸੀ.	ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮੇਟੀ
ਐੱਚ.ਐੱਚ.	ਹਾਊਸ ਹੋਲਡ
ਰੂਪਏ	ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ
ਆਈ.ਆਰ.	ਆਮਦਨ ਬਹਾਲੀ
ਐਨਆਰਆਰਪੀ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੀਤੀ
ਐਨ.ਟੀ.ਐੱਚ.	ਗੇਰ-ਟਾਈਟਲ ਧਾਰਕ
TH	ਟਾਈਟਲ ਹੋਲਡਰ
ਓ.ਪੀ.	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨੀਤੀ
ਓ.ਐਮ.	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
ਪੀਏਐਫ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ
ਪੀਏਐਚ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ
ਪੀ.ਏ.ਪੀ.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ
ਪੀਸੀਐਮ	ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਮੀਟਿੰਗ
PDF	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰ
ਪੀ.ਡੀ.ਪੀ.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ
ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ	ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ
ਆਰਏਪੀ	ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ
ਐਸ.ਆਈ.ਏ.	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ
ਐਸ.ਸੀ.	ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ
ਟੀਓਆਰ	ਹਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

1. ਪਿਛੋਕੜ

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (1) ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA) ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ- ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ, ਵਪਾਰਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਦਿ। ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨਤਕ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ (202.53570) ਏਕੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਲਈ (202.53750) ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA), ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ SAS ਨਗਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ

4. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਰ ਪਿੰਡ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ (202.53750) ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟੇਬਲ 1: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ

ਪਿੰਡ	ਆਬਾਦੀ					ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ
	ਮਰਦ	ਔਰਤ	ਕੁੱਲ	ਐਸ.ਸੀ.	ਘਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	
ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ	581	486	1067	271	223	1067
ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ	340	310	650	0	122	650
ਸੋਹਾਣਾ	4921	4385	9306	2050	1869	9306
ਸੰਭਾਲਕੀ	356	299	655	182	134	655

ਸਰੋਤ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ, 2011

5. ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਸੰਦਾਂ/ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਪੁਟ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਲਈ ਗਈ। ਇਹ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ-ਪੱਖੀ ਸੰਚਾਰ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ, ਆਰਥਿਕ ਪੁਨਰਵਾਸ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਧੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ RAP ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ RAP ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਕਮਜ਼ੋਰ PAFs ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ PAFs ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ R&R ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। RAP ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

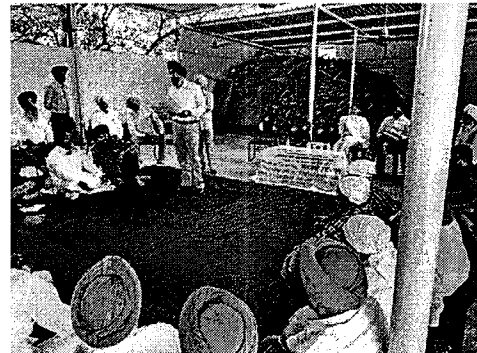
6. ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਮੀਟਿੰਗ

ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ

ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਟਰ 87 ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਕੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ

ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਫ.ਸੀ.ਟੀ.ਐਲ.ਆਰ.ਆਰ., ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਦੇ U/S-16(5) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ। 23-04-2026 ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ।

ਸਕੀਮ 87 ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਮੀਟਿੰਗ

ਫੀਲਡ ਮੀਟਿੰਗ

7. ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਫਰੇਮਵਰਕ

"ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ (RFCTLARRA) 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (EPs) ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ (ਕਮਜ਼ੋਰ) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

8. ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਤੇ ਬਜਟ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੋਝ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 36 ਮਹੀਨੇ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੰਬੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਜੋ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਲਏ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ "RFCTLARRA, 2013" ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ:

ਸ. ਨੰ.	ਆਈਟਮ	ਮਿਤੀ
1	SIA ਸੂਚਨਾ	23-10-2025
2	ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਸੂਚਨਾ	09-03-2026
3	ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ	23-04-2026
4	ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ	-
5	ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਦਾ ਮਾਪ	-

6	ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ	-
7	ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ	-
8	ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ	-
9	ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ	-
10	ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ	-

RAP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਹਿ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਡੇਟਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ, ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਆਮ RAP ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਵਾਰ ਕ੍ਰਮ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋੜਾਂ (INR) ਵਿੱਚ

ਸ. ਨੰ.	ਆਈਟਮ	ਕੁੱਲ
1	ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ	LAC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
2	ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲਾਗਤ (ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ)	LAC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
3	ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ- 9,900,006.00	125,400,028

	ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ- 67,100,028.00	
	ਸੋਹਾਨਾ- 47,299,994	
	ਸੰਭਾਲਕੀ-1,00,000.00	
	ਕੁੱਲ	125,400,028
ਕਰੋ ਰੁਪਏ (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) - ਬਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਚੌਵਿੱਜਾ ਲੱਖ ਅਠਾਈ		

ਅਧਿਆਇ - 1

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ

1.1 ਪਿਛੋਕੜ

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਐਕਟ, 1995 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 (1) ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA) ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮਾਸਟਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2006 ਤੋਂ 2031 ਤੱਕ ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ' ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਸਬਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਰਹਿਣ, ਕੰਮ ਕਰਨ, ਖੇਡਣ, ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੌਂਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ, ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੇਹਾਣਾ, ਸੰਭਾਲਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨਤਕ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ

ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ (202.23750) ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA), ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ SAS ਨਗਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

1.2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਭ

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਧੇ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ:

ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਉਦਯੋਗਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਿਹਤਰ ਡਾਕਟਰੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ।

1.3 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨੇਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ, ਸੰਭਾਲਕੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ (129.2375) ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

1.4 RAP ਦੇ ਉਦੇਸ਼

- ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬਚੇ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਕੇ ਅਣਇੱਛਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰੇ।
- ਸਹਿਮਤ ਨੀਤੀਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਓ।
- ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।
- ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

1.5 ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ

RAP ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਭਾਵਾਂ

(ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦੋਵੇਂ) ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

- ❖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
- ❖ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
- ❖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ
- ❖ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
- ❖ ਸਮਾਜਿਕ ਗਰਮ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
- ❖ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ
- ❖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ
- ❖ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਨੀਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਮੌਜੂਦਾ SIA ਕੰਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- 1) ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਜੋ GMADA ਦੇ ਬਾਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਣਗੇ।

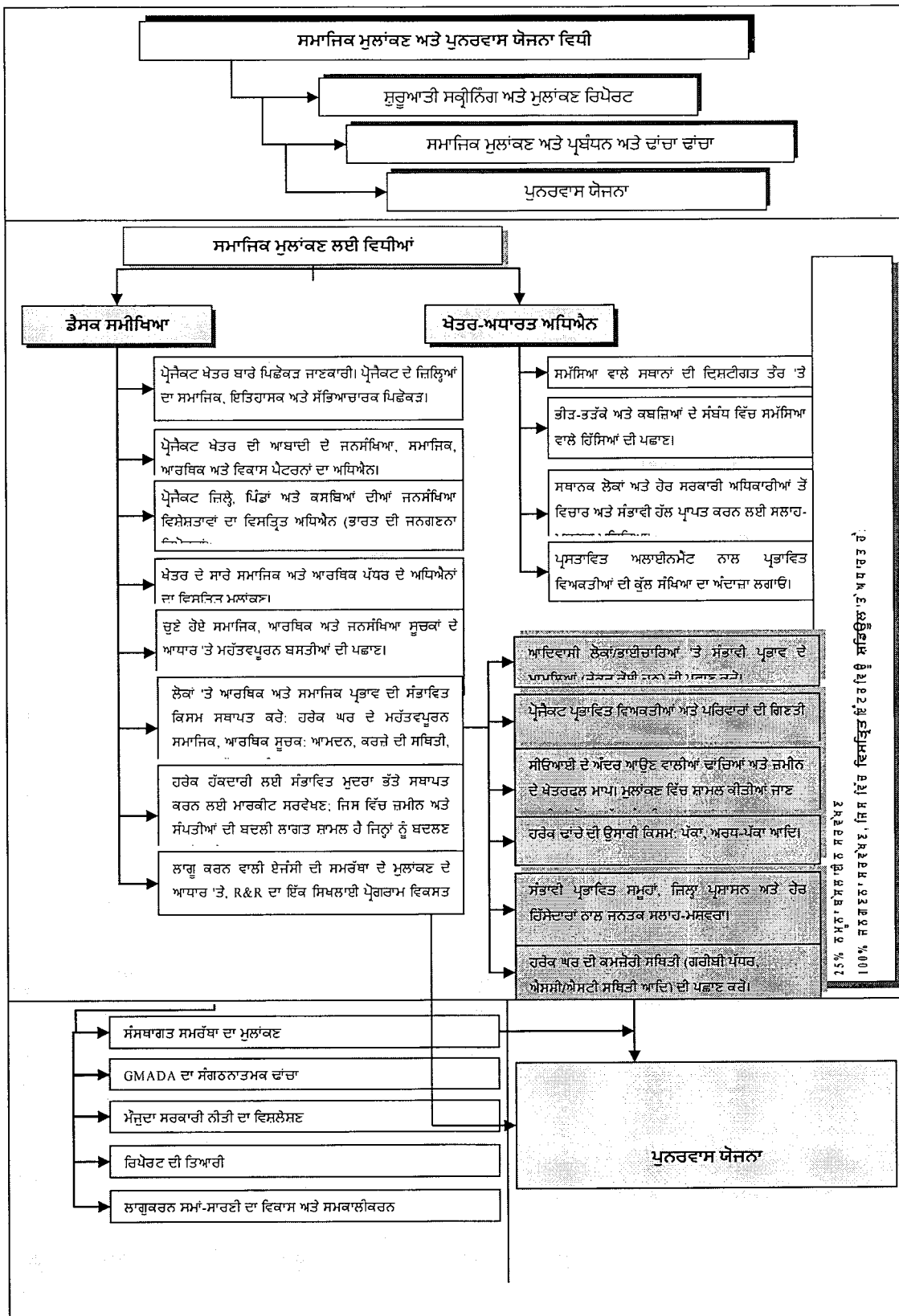
2) ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਆਪਕ RAP ਸੰਭਾਵੀ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਸਮੂਹਾਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਐਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਦੀਆਂ ਵਿਕਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਝ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

1.6 ਵਿਧੀ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਗ RAP ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। SIA ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਕਾਰਡਾਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ, ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ, ਸਮੂਹ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਸੈਕੰਡਰੀ ਡੇਟਾ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਡੇਟਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਸੰਭਾਵੀ PAPs ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚਿੱਤਰ 1.1

ਚਿੱਤਰ 1.1: ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਧੀ

1.7 ਡਾਟਾ ਸਰੋਤ

1.7.1. ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ

1.7.2. ਮੁਢਲੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

- ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਰਵੇਖਣ - ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨਾ ਬੇਸਲਾਈਨ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ
- ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
- ਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
- ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ

1.7.3. ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:

ਹੇਠਲਾ ਭਾਗ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ, ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਠੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਦਮ-I: ਡੈਸਕ ਸਮੀਖਿਆ: ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ, ਲਾਗੂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਦਮ II: ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਫੀਲਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਗਣਨਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਣਨਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਤੀਬਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਅਤੇ ਨਮੂਨਾ (25%) ਬੇਸਲਾਈਨ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੈਨਵਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (ਉਮਰ ਲਿੰਗ ਰਚਨਾ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਥਿਤੀ ਆਦਿ) ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਕਬਜ਼ਾ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ, ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ) ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨੁਕਸਾਨ (ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਕਿਸਮ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਕਾ, ਅਰਧ ਪੱਕਾ, ਕੱਚਾ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਲਈ ਵਿਕਲਪ/ਤਰਜੀਹਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦੀ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਈਟ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, 25% ਨਮੂਨਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਪੀਏਐਫ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

ਕਦਮ v: ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਗੁਣਾਤਮਕ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

- ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਪੱਧਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ
- ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
- ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ/ਇੰਟਰਵਿਊ
- ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ
- ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
- ਸਾਰੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਕਰਨਾ

ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮੂਹ ਚਰਚਾਵਾਂ: ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁੱਦਿਆਂ-ਅਧਾਰਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, LA ਅਤੇ R&R ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ, ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਆਦਿ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ (ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮੂਹ ਚਰਚਾਵਾਂ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ।

1.8. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬਣਤਰ

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ 8 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟੇਬਲ 2: ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬਣਤਰ

ਅਧਿਆਇ ਨੰਬਰ	ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਨਾਮ	ਵੇਰਵਾ
1	ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ।
2	ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ, PAPs ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ PAPs ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ LA ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
3	ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਢਾਂਚਾ	GMADA, GMADA ਅਤੇ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
4	ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ	ਪਿੰਡ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।
5	ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	LA ਲਈ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਵਿਧੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
6	ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ	ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
7	ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ	ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਅਧਿਆਇ ਨੰਬਰ	ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਨਾਮ	ਵੇਰਵਾ
		ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ
8	ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ- ਸਾਰਣੀ	ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ LA ਅਤੇ R&R ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ - 2

ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ

2.1 ਜਨਰਲ

ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਪਣਾ ਕੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਾਪ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ PAFs ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ R&R ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।

2.2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ (202.53750) ਏਕੜ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਤਰ ਗਰਮ ਅਤੇ ਨਮੀ ਵਾਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਠੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਪ-ਉਪਖੰਡੀ ਜਲਵਾਯੂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਚਰਵਾਹਾ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ

ਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਕਣਕ (ਟ੍ਰੀਟਿਕਮ ਐਸਟੀਵਮ), ਚੌਲ (ਓਰੀਜ਼ਾ ਸੈਟੀਵਾ), ਮੱਕੀ (ਜ਼ੀਆ ਮੇਜ਼), ਜੌਂ (ਹੋਰਡੀਅਮ ਵਲਗੋਰ), ਗੰਨਾ (ਸੈਕਰਮ ਆਫਿਸਿਨਾਰਮ), ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਲੂ (ਸੋਲੇਨਮ ਟਿਊਬਰੋਸਮ), ਟਮਾਟਰ (ਸੋਲੇਨਮ ਲਾਈਕੋਪਰਸੀਕਮ), ਮਿਰਚ (ਕੈਪਸੀਕਮ ਐਨੂਅਮ), ਫੁੱਲ ਰੋਭੀ (ਬ੍ਰਾਸਿਕਾ ਓਲੇਰੇਸੀਆ, ਕਿਸਮ ਬੇਟਰੀਟਿਸ), ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਫਲਾਂ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਬੋਰ (ਜ਼ੀਜ਼ੀਫਸਮਾਉਰੀਟੀਆਨਾ), ਜਾਮੁਨ (ਸਿਜ਼ੀਜ਼ੀਅਮਕੁਮਿਨੀ), ਅੰਬ (ਮੈਂਗੀਫੇਰਾ ਇੰਡੀਕਾ), ਅਮਰੂਦ (ਸਿਡੀਅਮ ਗੁਆਜਾਵਾ), ਨਿੰਬੂ (ਸਿਟਰਸ ਲਿਮਨ), ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਫੇਦਾ (ਯੂਕਲਿਪਟਸ ਗਲੋਬੂਲਸ) ਅਤੇ ਡੇਕ (ਮੇਲੀਆ ਅਜ਼ੋਡਾਰਾਚ), ਆਦਿ ਆਮ ਲੱਕੜ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲਾਲ-ਲੇਕੀਰ (ਰੈੱਡ-ਲਾਈਨ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1065 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 581 ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 486 ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 534 ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 328 ਹਨ। ਕੁੱਲ ਸਾਖਰਤਾ ਮਾਣਕ ਦਾ ਰੇਟ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ 79.94% ਹੈ।

2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੇਨੂ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 650 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 340 ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 310 ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 263 ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 129 ਹਨ। ਨੇਨੂ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ 89.89% ਹੈ।

ਸੋਹਾਣਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 9306 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 4921 ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 4385 ਔਰਤਾਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਨਗਣਨਾ 2011 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 3279 ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 2681 ਹਨ। ਸੋਹਾਣਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ 81.51% ਹੈ।

ਸੰਭਾਲਕੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 655 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 356 ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 299 ਔਰਤਾਂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਨਗਣਨਾ 2011 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 226 ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ 184 ਹਨ। ਨੇਨੂੰ ਮਾਜਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ 81.37% ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ng।

ਸਾਰਣੀ 2.1: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ

ਪਿੰਡ	ਆਬਾਦੀ					ਆਰਥਿਕ		ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ	ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ
	ਮਰਦ	ਔਰਤ	ਕੁੱਲ	ਐਸ.ਸੀ.	ਘਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ	ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮੇ	ਕੁੱਲ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ % ਵਿੱਚ	
ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ	581	486	1065	271	223	534	328	79.94%	11676
ਨਨੂ ਮਾਜਰਾ	340	310	650	0	122	263	129	89.69%	
ਸੋਹਾਣਾ	4921	4385	9306	2050	1869	3279	2681	81.51%	
ਸੰਭਾਲਕੀ	356	299	655	181	134	226	184	81.37%	

ਸਰੋਤ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ 2011

ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਿੰਡ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਬਾਦੀ 9,306 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1,869 ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਰਧ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਉੱਚ ਘਣਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪਿੰਡ- ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ (1,067 ਵਿਅਕਤੀ), ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ (650 ਵਿਅਕਤੀ), ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ (655 ਵਿਅਕਤੀ) ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਛੋਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਪੇਂਡੂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਪੱਧਰ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਉੱਚੇ ਹਨ, 79.94% ਤੋਂ 89.69% ਤੱਕ, ਜੋ ਕਿ 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ (89.69%) ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਹਾਣਾ (81.51%), ਸੰਭਾਲਕੀ (81.37%), ਅਤੇ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ (79.94%) ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਪੱਧਰ ਸਿੱਖਿਆ ਤੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਜਬਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਜਨਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਘਣਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਮਿਆਨੀ ਘਰੇਲੂ ਆਕਾਰ, ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਉੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ, ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਸਥਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪੈਟਰਨ। ਇਹ ਕਾਰਕ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਅਧਿਆਇ - 3

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਢਾਂਚਾ

3.1 ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਭੰਡਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ (RFCTLARRA) 2013" ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ R&R ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, R&R ਹੱਕਾਂ, RAP ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਸ R&R ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.2 LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (LA) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਬਾਰੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ (RD), GMADA ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। LA ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਧਿਆਇ 5 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ RFCTLARR ਐਕਟ 2013 ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਈ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਤਜਰਬੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ) ਰਾਹੀਂ LA ਕਾਫ਼ੀ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ PAFs ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ LA ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਮ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਇਸ RPF ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਣਇੱਛਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਣਇੱਛਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, RPF ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਣਇੱਛਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰਵਾਸ) ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਟੱਲ ਹੈ, RPF ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗੀ।

3.3 RFCTLARRA, 2013 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

LA ਐਕਟ 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ

ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਕਸਰ, LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ (ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ) ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾੜੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ LA ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ R&R ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ RFCTLARRA, 2013 ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ, ਭਾਗੀਦਾਰ, ਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ।

ਇਹ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ PAFs ਅਤੇ PDFs ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਦਿ। ਨੀਤੀ PAFs ਅਤੇ PDFs ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ R&R ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ R&R ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ PAFs ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਾਸ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ

ਵੀ ਕੋਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ, ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

RFCTLARRA, 2013 ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

1. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।
2. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਰਵੇਖਣ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੂਚਨਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
3. ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
4. ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ)।
5. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੁਝ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

3.4 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ

ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ, ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ। ਇਹ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇ

ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਹੋਵੇ। ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਣਇੱਛਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਇੱਕ ਪਿਛਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਭਲਾਈ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (PAP) ਦੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੇ ਕੋਈ/ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾੜੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖਾਸ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ

- ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ: ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। LA RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ: ਆਰਪੀਐਫ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਭਾਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਟੱਲ ਹੈ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਅਸਲ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ (ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੁਆਚੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ/ਸੰਰਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਟਾਈਟਲਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 11 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਰ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।
- ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਾਰਜ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ।
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਨਾ ਗਮਾਡਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3.5 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ RAP ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ R&R ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ R&R ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ RAP ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ, LAC (GMADA) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, LAC (GMADA) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ R&R ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗਾ। ਸਲਾਹਕਾਰ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ) ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ LAC (GMADA) ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕੜੀ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚਾਰੂ R&R ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਲਈ LAC (GMADA) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

3.5.1 ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ

RAP ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- RAP ਨੂੰ LAC (GMADA) ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- LAC (GMADA) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਲਾਹਕਾਰ PAPs ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਏਗਾ।
- ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੀਏਪੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਢਾਂਚੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕ (ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਪਲਾਨ) ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ; ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਖਾਕਾ (ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

3.5.2 ਫੰਡ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਧੀ

RAP ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਧੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਹੈ।

- ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ। – (1) ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਿੱਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ

ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਵੱਧ ਅਚਨਚੇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ।

- ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ।
- ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼।
- ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ।

3.5.3 ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਧੀ

RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਸੌ ਏਕੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਮੇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜਿਕ ਆਡਿਟ ਕਰੇਗੀ।

3.6 ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਫਰੇਮਵਰਕ

"ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ (RFCTLARRA) 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (EPs) ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ (ਕਮਜ਼ੋਰ) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ PAFs ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ 3.1 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3.1: ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਫਰੇਮਵਰਕ

ਐਸ.ਐਨ.	ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ	ਯੋਗ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਹੱਕਦਾਰੀ	ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਦਿੱਪਣੀਆਂ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ	a) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ RFCT-LARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3C ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੇਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ	a) ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ: ਇੰਦਰਾ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਘਰ, ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ, ਬਸ਼ਰਤਿਏ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨਕਦ	a) ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਘਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸੀ ਮਾਲਕ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੱਟੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। b) ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ

		<p>'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।</p> <p>b) ਇਹ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਘਰੇਲੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ RFCT-LARRA, 2013 ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅਣਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।</p>	<p>ਸਹਾਇਤਾ 60,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।</p> <p>b) ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ; ਪਲਿੰਥ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਬਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ 1,50,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।</p>	<p>ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਿਸ਼ਰਤ-ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>c) ਆਪਣੀ ਬਣਤਰ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਸਕੁਐਟਰ ਕਾਲਮ-5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਘਰ ਜਾਂ ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ 4, ਪੈਗ-ਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਤਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।</p>
2.	ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ	ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ		ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ

	<p>ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਜਾਂ ਗੁਆਚਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਭੂਮੀਹੀਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ</p>		<p>GMADA ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ।</p>
--	--	--	---

		<p>ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਢਾਈ ਏਕੜ, ਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ (ਆਈਟਮ 2, sch.2, RFCT-LARRA, 2013) ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।</p>		
3.	<p>ਵਿਕਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼</p>	<p>ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਕਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ</p>		<p>ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ GMADA ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।</p>

		<p>ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:</p> <p>ਬਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੈਕੇਜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ਆਈਟਮ 2, sch.2, RFCT-LARR, 2013)।</p>		
4.	ਐਨੁਇਟੀ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਚੋਣ	<p>ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ RFCT-LARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (c) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ।</p>	<p>GMADA ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ:</p> <p>a) ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,</p>	<p>a) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।</p> <p>b) ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ</p>

			ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਨੂਇਟੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ।
		ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ	
		b) ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ 500,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ; ਜਾਂ	
		c) ਐਨੂਇਟੀ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਜੋ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ	

			ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕਾਂਕ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਸੂਚਕਾਂਕ ਦੇ ਨਾਲ।	
5.	ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ, RFCCT-LARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ (ਰਿਗਾਇਸੀ, ਜਾਂ/ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ)।	a) ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ 3000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ। ਅ) ਇਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮਿਲੇਗੀ।	a) ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ। b) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ 50,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ

				<p>ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>ੲ) ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਸਕੂਲ/ਕੈਂਪਸਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਮਾਲੀ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸਰਤੇ ਉਹ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।</p>
6.	<p>ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ</p>	<p>RFCCT-LARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲ ਧਾਰਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰ</p>	<p>ਪਰਿਵਾਰ, ਇਮਾਰਤੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿਫਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ ਖਰਚ ਵਜੋਂ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ।</p>	<p>ੲ) ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਾਲਕ, ਘੱਟ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ/ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਸਕੂਲ/ਕੈਂਪਸਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>

				<p>b) ਸਾਰੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>
7.	ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ/ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ	ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਪਸ਼ੂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ।	<p>ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਇੱਕ-ਮੁਸ਼ਤ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ ਜਾਂ ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।</p>	<p>a) ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਕਿਓਸਕ ਅਤੇ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।</p> <p>b) ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਾਈ, ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਸ਼ੈੱਡ ਜੋ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।</p> <p>c) ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ</p>

8.	ਇੱਕ-ਮੁਸ਼ਤ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕਾਰੀਗਰ, ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ	ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਰੀਗਰ, ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅਣਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।	ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਪਰ 25,000/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ।	ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਓਸਕ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੂਜੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੁਨਰਵਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
				<p>a) ਇਸ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ RFCI-LARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।</p> <p>b) ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਵਿਅਕਤੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ</p>

				ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।
9.	ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ	ਸਿੰਚਾਈ ਜਾਂ ਹਾਈਡਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।		ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ GMADA ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।
10.	ਇੱਕ-ਮੁਸ਼ਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਭੱਤਾ	ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ	ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਭੱਤਾ 50,000/- ਰੁਪਏ	a) ਇਸ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ RFCTLARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। b) ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ

				ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।
11.	ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ	ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ	ਵਿਕਲਪਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਟੈਂਪ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ	ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ- ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਜਾਂ/ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਗੁਆਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ ਸਮੇਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ।
12.	ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਲਾਕ-ਇਨ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।	RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਤੀਜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉੱਥੇ	a) ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, GMADA ਇਹਨਾਂ

			ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੰਜ਼ਿਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਾਈ ਰਿਹਾਇਸ਼।	<p>ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ (RAP) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।</p> <p>b) RAP ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੈਟਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੂਚਕਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ।</p>
13.	ਭਾਈਚਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸਰੋਤ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ	ਭਾਈਚਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ	ਭਾਈਚਾਰਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

14.	ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ	ਉਸਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ, ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪਲਾਂਟ ਸਾਈਟ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜ਼ਮੀਨ/ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ, ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ।	ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੌਰਾਨ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਗਤੀ ਕਾਰਨ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਅਸਥਾਈ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ GMADA ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਉਸਾਰੀ ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਥਿਤੀ।
-----	---	-----------------------------------	---	--

ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਲਈ ਨੋਟਸ

ਨੋਟ ਏ

1). ਮੁਆਵਜ਼ਾ RFCTLARRA, 2013, ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

- a) ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ: ਜਾਂ
- b) ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50% ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਔਸਤ। (ਜੇ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।)

ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ 1-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ 2-ਵਿਆਖਿਆ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ 3- ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 1 ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ 4-ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਔਸਤ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ, ਜੇ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- 1) ਉਪਰੋਕਤ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦੇ ਗੁਣਕ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 2) ਜਿੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ (1) ਜਾਂ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ-
  - a) ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ
  - b) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਧਾਰਾ (a) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਜਾਂ
  - c) ਦੁਕਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਖੇਤਰ ਫਲੋਰ ਪ੍ਰਾਈਸ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੋਣ:

- 3) RFCTLARR ਐਕਟ, 2013 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 4) 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ/ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ "ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਕ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਸਾਈਟ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- 5) ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਲਾਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ 12% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰਕਮ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗਾ।

ਨੋਟ ਬੀ

ਗਮਾਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਨਪੁਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- i. ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ।
- ii. ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਲ ਰੇਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ।
- iii. ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ - 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ।

ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇਨਪੁਟ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੋਟ ਸੀ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮਾਲਕ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਪਲਾਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ RFCTLARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 94 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ ਡੀ

ਘਰ, ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਆਧਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ (BSR) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘਟਾਓ ਦੇ। ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। BSR 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੇਤਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਨਤਮ BSR ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਨੋਟ ਈ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ:

ਪਰਿਵਾਰ: - ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਤਲਾਕਸੂਦਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਵਿਆਖਿਆ - ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਲਿੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

- I. ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- II. ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਂ ਉਪਜਾਊ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੀਗਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;
- III. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਜੰਗਲ ਨਿਵਾਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਜੰਗਲ ਨਿਵਾਸੀ (ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ) ਐਕਟ, 2006 ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- IV. ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਜੰਗਲਾਂ ਜਾਂ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਮਛੇਰੇ ਅਤੇ ਮਲਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;
- V. ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ;
- VI. ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰ: -ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ:- ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ:- ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ-

- I. ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ; ਜਾਂ
- II. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਜੰਗਲਾਤ ਨਿਵਾਸੀ (ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ) ਐਕਟ, 2006 ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- III. ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪੱਟਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੌਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਜਾਂ
- IV. ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ:- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ (ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਸਰੇ/ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਕੁਐਟਰ:- ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਸ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਨਤਕ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਸਰਾ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਸਰਾ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ:- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟਾਇਲ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, RFCTLARRA, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (LA) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆ ਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ,
- ਸੰਸਥਾਗਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ, ਗਮਾਡਾ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਆਦਿ।
- ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

ਸੂਖਮ-ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਮੈਕਰੋ-ਪੱਧਰ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ) ਯੋਜਨਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਰਾਜ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਟੀਚੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਤਪਾਦ ਦੀਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰੋਸਾ ਨੂੰ ਵੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੀਵੰਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ,

ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਿਡਾਰੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ) ਠੇਕੇਦਾਰ (ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ/ਸੁਧਾਰਦੇ ਹਨ) ਹਨ।

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੇ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ, ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ। ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ, ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧੀ, ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਕਿ LA ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸਰੋਤ, ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਆਦਿ।

ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੰਤਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਕਰ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਆਉਟਪੁੱਟ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਉਣਗੀਆਂ। ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ

ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਟਿਕਾਊ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਕਰ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

4.1.1. ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਮਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ (ਮੁੱਖ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ)	<ul style="list-style-type: none"> • ਸੰਭਾਵੀ ਪੀਏਪੀ, ਗਮਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਸੈਕੰਡਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ (ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ)	<ul style="list-style-type: none"> • ਸਥਾਨਕ ਗਮਾਡਾ ਅਧਿਕਾਰੀ • ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ • ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ • ਫੀਲਡ ਲੈਵਲ ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, • ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ; • ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ • ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ • ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਈਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਟਿਕਾਊ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ

ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਕਰ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

4.1.2. ਉਦੇਸ਼

ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਣਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿੰਡਾਂ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
- ਨਵੀਂ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਾਈਟ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ।

4.2. ਉਦੇਸ਼

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ,
- ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਅਤੇ
- ਖਾਸ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।

ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4.2.1. ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ

- ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ।
- ਵਿਅਕਤੀਆਂ/ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ।
- ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗਣਾ।
- ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ।

4.2.2. ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ।
- ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4.2.3. ਖਾਸ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

- ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗਣਾ।
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਬਚਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ, ਘਟਾਉਣ/ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।
- ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਬਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਨਾਤਮਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੁੱਖ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਟਾਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

4.3. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਈ ਗਈ

ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ SIA ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਸੀ। ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਸਕੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਭਾਗ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮੂਹ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦੁਬਾਰਾ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

4.3.1. ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਕਿਸਮ

ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ
- ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਫੋਕਸ ਗਰੁੱਪ ਮੀਟਿੰਗਾਂ
- ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ)

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ-ਨਾਲ-ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਾਸ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਾਣਕਾਰ ਲੋਕ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਭੂਗੋਲਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਮ ਗਿਆਨ ਸੀ।

ਫੋਕਸ ਗਰੁੱਪ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਨਮੂਨੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

4.3.2. ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਥਾਨਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਸਮੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ; ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟ (MOM) ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੜਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ।

4.3.3. ਡੀਪੀਆਰ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਡੀਪੀਆਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਮੂਹ ਚਰਚਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵਿਧੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਏ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਇਨਪੁਟਸ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ

ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

4.3.4. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ

ਸਮਾਜਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰੂਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਢੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਅੰਡਰਪਾਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਕਾਰਟ ਕਰਾਸਿੰਗ ਵਰਗੇ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣਾ।
- ਸੈਕਟਰ 87 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਫਲੇਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ।
- ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਚਾਇਤ, ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮਾਰਕਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣ।

4.4 ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਮੀਟਿੰਗ

4.5 ਮੀਟਿੰਗ -

ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਟਰ 87 ਪਿੰਡ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਕੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਫ.ਸੀ.ਟੀ.ਐਲ.ਆਰ.ਆਰ., ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਦੇ U/S-16(5) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ। 23-04-2026 ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ।

4.5.1 ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਵਿਧੀ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੇ ਪੀਆਰਆਈ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਂਬਰ ਸਫਲ ਅਤੇ ਫਲਦਾਇਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਲਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪੀਆਰਆਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪੀਆਰਆਈ ਨਾਲ ਖਾਸ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗੂਕਰਨ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਹੋਰ ਦੌਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਕੇ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4.5.2 ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਐਲਏ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਛਾਣੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਾਰਣੀ 4.2 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 4.2: ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਹਿੱਸੇਦਾਰ	ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਭ
<p>ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ,</p> <p>ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਮੂਹ,</p> <p>ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ,</p> <p>ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਆਬਾਦੀ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਓ, • ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਉਠਾਓ, • ਅੰਡਰਪਾਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਝਾਓ • ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੁਝਾਓ • ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਵਿਧੀਆਂ • ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਲਈ ਵਿਧੀਆਂ ਸੁਝਾਓ। 	<ul style="list-style-type: none"> • ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣਾ। • ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਭਿਆਸਾਂ (ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। • ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁੱਦਿਆਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ। • ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
ਗਮਾਡਾ	<ul style="list-style-type: none"> • ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ • ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਓ • ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਓ 	<ul style="list-style-type: none"> • ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ • ਲੋਕ-ਮੁਖੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ • ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ • ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ
ਸੀਬੀਓ	<ul style="list-style-type: none"> • ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ 	<ul style="list-style-type: none"> • ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ

ਹਿੱਸੇਦਾਰ	ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਭ
ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ	ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, • ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ GMADA ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ।	ਜਾਂਦਾ ਹੈ। • ਰਾਏ ਅਤੇ ਪਸੰਦਾਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ • ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ।

4.5.3 ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

(a) ਸੰਚਾਰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ PPAP ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਗਿਣਤੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡਵਰਕ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ PAP ਅਤੇ ਗਿਣਤੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਬੋਲੀ ਹੋਵੇ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। PAP ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਹੋਰ ਰਣਨੀਤੀ ਹੇਠਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(b) ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ

- ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਗਮਾਡਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
- ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ ਲਈ LAC (GMADA) ਦਫ਼ਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ PPAPs ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(c) ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਸਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ

- ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਢੁਕਵੇਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੜਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ PAPs ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, PPAPs ਤੱਕ ਆਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਲਈ LA ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (PPAPs) ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(d) ਨਿਰੰਤਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਏਪੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਦੌਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹਨਾਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਪੁਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਹੱਕਦਾਰੀ ਪੈਕੇਜ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ।

ਅਧਿਆਇ - 5

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

5.1 ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ (LA)

ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ LA ਦੀ ਹੱਦ, LA ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਦਮ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ LA ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

5.2 ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

5.2.1 LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਲੀਆ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਚਰਚਾ, LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਆਦਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਤਜਰਬੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ) LA ਕਾਫ਼ੀ ਸਫਲ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਚਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

LA ਐਕਟ (ਸੋਧ) 1894 ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 12-14 ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਜਰਬੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਣੀ 5.1 LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 5.1: LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਦਮ

	LA ਵਿੱਚ ਭਾਗ/ਕਦਮ	ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
4	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ	ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਐਸਡੀਐਮ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
5	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇ।
6	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ	ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

LA ਵਿੱਚ ਭਾਗ/ਕਦਮ		ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
		ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅੰਸਤ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50% ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।
27	ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ	ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
30	ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ	ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
31	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪੁਰਸਕਾਰ	ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।
50	LARR ਅਥਾਰਟੀ	ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
38	ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ	ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣਾ ਜਾਂ ਸੌਂਪਣਾ।

5.2.2 ਐਲਏ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਐਲਏ ਪਲਾਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਲਏ ਪਲਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕਦਮ ਹਨ:

- ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰੋ।
- ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਨਕਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲਗਾਉਣਾ
- ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ।
- ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਜਿੱਥੇ LA ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ।
- ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ-ਰਿਕਾਰਡ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ।
- ਸਬੰਧਤ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ।
- LA ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ-19 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ LA ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ,
- ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ LA ਯੋਜਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ

5.3 ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

5.3.1 ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਵੇਖਣ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ {ਧਾਰਾ 11 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ} 'ਤੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। LA ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮ LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: (i) ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅੰਸਤ ਸਟੈਂਪ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਰ; (ii) ਸਰਕਲ ਦਰਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(i) ਔਸਤ ਸਟੈਂਪ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਰ: ਕਿਸੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡ ਲਈ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਔਸਤ ਦਰ ਵਿਕਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਸਰਕਲ ਦਰਾਂ: ਸਰਕਲ ਰੇਟ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸਰਕਲ ਰੇਟ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

5.3.2 ਢਾਂਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੂਲ ਦਰ ਅਨੁਸੂਚੀ (BSR) 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘਟਾਓ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ (ਪੂਜਾ ਸਥਾਨਾਂ ਸਮੇਤ) ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਂਝੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

5.3.3 ਰੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਰੁੱਖਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੱਕੜ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਫਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ,

ਜੰਗਲਾਤ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਰੇਸ਼ਮ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ LAC ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਧਿਆਇ - 6

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ

6.1 ਵਿਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਪਿੰਡਾਂ ਧੁਰਾਲੀ ਅਤੇ ਸਨੇਟਾ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ GMADA ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਟਰ 87 ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ, ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ, ਸੋਹਾਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਕੀ ਤਹਿਸੀਲ ਮੋਹਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੀ। RFCTLARR ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, PAFs ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। RFCTLARR ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, PDFs ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ R&R ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।

6.2 ਪੁਨਰਵਾਸ ਰਣਨੀਤੀ

6.2.1 PDF ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ

ਇਸ RAP ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ PAFs ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। R&R ਸਹਾਇਤਾ

ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ, ਨਕਦ ਸਹਾਇਤਾ, ਆਮਦਨ ਬਹਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ PAFs ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। RFCTLARRA, 2013 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸਥਾਪਨ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ PDFs ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। PDFs ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ◆ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਨਿਰਭਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- ◆ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ◆ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪੀਡੀਪੀਜ਼ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ◆ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਸਥਾਨਿਕ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ◆ ਸਵੈ-ਨਿਰਵਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6.3 ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ

PDF ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣਗੇ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ-ਅਧਾਰਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਲਾਹ, ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ

ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਪੀਏਪੀ, ਐਲਏ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਪੁਲਿੰਗ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਪੀਡੀਐਫ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ/ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ/ਜ਼ਮੀਨ ਪੁਲਿੰਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਕਦਮ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰਣੀ 6.1-ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ

ਕਦਮ	ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਜ਼ਮੀਨ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਪ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਕਟਰ 87 ਵਿੱਚ ESDM ਵਪਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰੇ। ਪੀਏਪੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਅਪਡੇਟ ਕਰੇ। ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ, ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ, ਬਿਜਲੀ/ਟੈਲੀਫੋਨ/ਪਾਣੀ ਬਿੱਲ, ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ, ਬੀਪੀਐਲ ਕਾਰਡ, ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਰਗੀਆਂ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰੇ।
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ	ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਆਇ 5 ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ LAC ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ

ਕਦਮ	ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
	<p>ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਪ, ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ LAC ਦੁਆਰਾ ਰਿਆਇਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>
<p>ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੱਕਦਾਰੀ ਯੋਜਨਾ (ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਪਲਾਨ) ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ</p>	<p>ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾ ਪੂਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਅਧਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕ, ਲੈਂਡ ਪੁਲਿੰਗ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਲਾਈਵ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ LAC, GMADA ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜਨਤਕ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।</p>
<p>ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ</p>	<p>ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ LAC ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਪਰ ਰਿਆਇਤਕਰਤਾ PAPs ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਏਗਾ।</p>
<p>ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੰਡ</p>	<p>ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪੀਏਐਫ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੀਏਪੀ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਆਰਥਿਕ</p>

ਕਦਮ	ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
	<p>ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੀਏਪੀ ਦੁਆਰਾ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯੋਗ ਪੀਏਪੀ ਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਹਾਇਤਾ ਰਕਮ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ/ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।</p>
<p>ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ</p>	<p>ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਹਨ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ • ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ PDF ਤੋਂ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ • ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਲਈ ਲੇਆਉਟ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ • PDF ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੰਡ • ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
<p>ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ</p>	<p>ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਇਕੱਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਲਈ RAP ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।</p>

ਕਦਮ	ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
<p align="center">ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ (GR)</p>	<p>ਪੀਏਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਜੀਆਰ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਪੀਏਪੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਗਮਾਡਾ ਪੀਏਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਜੀਆਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇਗਾ।</p>
<p align="center">ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ</p>	<p>RFCTLARRA 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਕੰਮ: PDF ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, PAPs (ਅਤੇ CPRs) ਦਾ ਪੁਨਰਵਾਸ, ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ।</p>

6.4 ਰੈਪ ਸੰਪੂਰਨਤਾ

ਫੀਲਡ-ਅਧਾਰਤ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਇਨ-ਬਿਲਟ ਕਢਵਾਉਣ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ PAF ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, R&R ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਿਕਾਊ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, RAP ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ R&R ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ (ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਵੇਖੋ)।

ਸਾਰਣੀ 6.2-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਲਈ ਚੈਕਲਿਸਟ

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	ਕੰਮ	ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੀਚਾ
ਪੀਏਪੀ ਦੀ ਪਛਾਣ	ਫੋਟੋਆਂ, ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਫਾਰਮੈਟ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	100%
ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤਸਦੀਕ ਦੁਆਰਾ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	100%
ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ	ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਮੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	100%
ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਪਲਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	100%
ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ/ਸ਼ੇਅਰ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ,	ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ PAPs ਦੇ 90% ਨਹੀਂ**
ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੰਡੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਰਵੇਖਣ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਸਲਾਹਕਾਰ	100%

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	ਕੰਮ	ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੀਚਾ
ਪੀਏਪੀਜ਼ ਦੀ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਨਾ ਸਾਈਟ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਸਲਾਹਕਾਰ, GMADA, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ R&R,	100%
ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੰਡ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਗਮਾਡਾ	ਕੁੱਲ PAPs ਦੇ 90% ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ	ਸਾਲਸੀ/ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।	ਗਮਾਡਾ	100%, ਵਿਵਾਦਿਤ/ਅਦਾ ਲਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ
ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਚੱਕਰ	ਮਾਸਿਕ, ਤਿਮਾਹੀ, ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੂਰੀ ਕਰੇ	ਸਲਾਹਕਾਰ	100%
ਪੀਏਪੀਜ਼ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ	ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	95% ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ
ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ <90% ਲੋਕ ਨਹੀਂ

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ	ਕੰਮ	ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ	ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੀਚਾ
ਸਿਖਲਾਈ	ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟਾਸਕ	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 95% ਪੀਏਪੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਪੀਏਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਪੁਨਰਜਨਮ ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਬਾਰੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।	ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗ-ਸਪਲਾਈ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਲਈ ਖੋਜੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਇਲਟ ਅਧਿਐਨ (ਰੈਂਡਮ ਸੈਂਪਲਿੰਗ)।	ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ	ਰਵਾਇਤੀ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ
ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਨਕਲ	ਜੇਕਰ ਲਾਗੂਕਰਨ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਧੀ		ਗਮਾਡਾ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ	ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਫਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ		ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗਮਾਡਾ

ਅਧਿਆਇ - 7

ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ

7.1 ਪਿਛੋਕੜ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ GMADA, ਰਿਆਇਤੀਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਚੱਜੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਲਮੇਲ RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਸਮੇਤ PRIs, ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ। GMADA ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਿਆਇਤੀਕਰਤਾ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੈੱਟਅੱਪ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ GMADA ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ SMPs ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7.2 RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

RFCTLARR, ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ R&R ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ R&R ਯੋਜਨਾਵਾਂ (ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੱਧਰ 'ਤੇ) ਦੇ ਗਠਨ, ਇਹਨਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੈਕੇਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ

ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਣਇੱਛਤ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ (GMADA) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। RAP ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਗਮਾਡਾ (ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਭਾਗ) ਦੇ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇ,
- LA ਅਤੇ R&R 'ਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਓ,
- ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੋ।
- RAP ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ R&R ਯੂਨਿਟ ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੈਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।
- LA R&R ਅਤੇ ਹੋਰ RAP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰੋ;
- RAP ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੀਲ ਪੱਥਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ;
- ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ;

- LA, R&R ਅਤੇ ਹੋਰ SMP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇ;
- ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੇ; ਅਤੇ
- ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੁਖਮ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ।

7.3 ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚਕ

ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ i) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ii) ਆਉਟਪੁੱਟ ਅਤੇ iii) ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੂਚਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸੂਚਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ 7.1 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 7.1: ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੂਚਕ

ਸਰੀਰਕ	ਆਰਥਿਕ
• ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ	• ਈਪੀ-ਜ਼ਮੀਨ/ਨਕਦੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ
• ਢਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
• ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੂਮੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
• ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	• ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ/ਘਰਾਂ/ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

- . ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪਛਾਣੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਈਪੀਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ
- . ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ।
- . ਘਰਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ
- . ਸਹਾਇਤਾ/ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਈਪੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਈਪੀਜ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ/ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਭੱਤਾ
- . EWS/LIG ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ EPs ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਮੁਫਤ ਪਲਾਟ/ਮਕਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਈਪੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਆਮਦਨ ਬਹਾਲੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ (IRS) ਦਾ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ
- . LA ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਲੰਬਿਤ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ
- . ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੈੱਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਪਿੰਡ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . RRO ਦੁਆਰਾ ਫੀਲਡ ਦੌਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- . ਈਪੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਆਰਆਰਓ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

ਵਿੱਤੀ

- ਜ਼ਮੀਨ/ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਵਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ
- ਸਿਫਟਿੰਗ ਬੇਅਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਕਦ ਗ੍ਰਾਂਟ
- ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ
- ਐਮ ਐੱਡ ਈ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਫੀਸ
- ਸਥਾਪਨਾ ਲਾਗਤ -
- ਸਟਾਫ਼ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ
- ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ
- ਦਫਤਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਖਰਚਾ

ਅਧਿਆਇ - 8

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਬਜਟ

8.1 ਜਨਰਲ

RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਅਤੇ PAFs ਦਾ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਆਇਤੀਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂਕਰਨ (ਨਿਰਮਾਣ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ) ਨਾਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਕਾਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

8.2 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

RAP ਨੂੰ GMADA ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਆਇਤੀਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। LA ਅਤੇ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ RAP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ RFCTLARRA, 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੰਡਣਾ ਅਤੇ ਯੋਗ PAFs ਨੂੰ R&R ਹੱਕਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। RAP ਲਾਗੂਕਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (DA) ਲਈ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। LAC, GMADA, ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, RAP ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ DA ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗਾ।

LAC, GMADA RAP ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ:

- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ;
- ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਲਾਗੂਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇਕਾਰ) ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ;
- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਸਟਾਫ਼ ਲਈ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ;
- RAP ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ; ਅਤੇ
- ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਪੀਏਐਫ ਨੂੰ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ।

8.3 ਲਾਗੂਕਰਨ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਤੇ ਬਜਟ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ ਦਾ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝ-ਮੁਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ 36 ਮਹੀਨੇ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੰਬੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਜੋ ਬੋਝ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਲਏ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

RAP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ, LA ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

RAP ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਹਿ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਖਮ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਡੇਟਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ, ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਆਮ RAP ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਵਾਰ ਕ੍ਰਮ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋੜਾਂ (INR) ਵਿੱਚ

ਸ. ਨੰ.	ਆਈਟਮ	ਕੁੱਲ
1	ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ	LAC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
2	ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲਾਗਤ (ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ)	LAC ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
3	ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਸਹਾਇਤਾ ਮਾਣਕ ਮਾਜਰਾ- 9,900,006.00 ਨਾਨੂ ਮਾਜਰਾ- 67,100,028.00 ਸੋਹਾਨਾ- 47,299,994 ਸੰਭਾਲਕੀ-1,00,000.00	125,400,028
	ਕੁੱਲ	125,400,028
ਕਰੋ ਰੁਪਏ (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) - ਬਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਚੌਵਿੱਜਾਂ ਲੱਖ ਅਠਾਈ		

ਅਨੁਬੰਧ 1.1

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

"ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ": ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੱਥੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

"ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: i) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ; ii) ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ, ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਜਾਂ ਨਰਸਰੀ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਜੜ੍ਹੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ; iii) ਫਸਲਾਂ, ਘਾਹ ਜਾਂ ਬਾਗ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ; iv) ਅਤੇ, ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਲੱਕੜ ਕੱਟਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

"ਬੀਪੀਐਲ ਪਰਿਵਾਰ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ (ਬੀਪੀਐਲ) ਪਰਿਵਾਰ ਉਹ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਬੀਪੀਐਲ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

"ਜਨਗਣਨਾ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਹੈ।

"ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਨਕਦ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ।

"ਕਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਇਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ-ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਚੱਲ ਜਾਂ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ RFLTLARR ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਈਟਲਹੋਲਡਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ" ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ (ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਸਰੇ/ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"ਹੱਕਦਾਰੀ" ਨੂੰ ਪੇਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (PAPs) ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਹਾਇਤਾ, ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਇੰਟਾਈਟਲਮੈਂਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ" ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਹੈ ਜੋ PAP ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੈਕੇਜਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

"ਪਰਿਵਾਰ" ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ, ਨਾਬਾਲਗ ਭਰਾ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਭੈਣਾਂ, ਪਿਤਾ, ਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪਰਿਵਾਰ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

"ਫੜਨਾ" ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ।

"ਖਟੇਦਾਰ": ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਹਵਾਲੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੇ

ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

"ਸੀਮਾਵਰਤੀ ਕਿਸਾਨ" ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਦੀ ਗੈਰ-ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਅੱਧੇ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ।

"ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ" ਭਾਵ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਥੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਕਾਰੀਗਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਥੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੀਗਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

"ਗੈਰ-ਟਾਈਟਲਧਾਰਕ" ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

"ਸੂਚਨਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ।

"ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ" ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੋਹਾਲੀ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (GMADA) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

"ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (PAPs)": ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਇੱਕ ਘਰ, ਇੱਕ ਫਰਮ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਉਪ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ, ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ

ਹਿੱਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਕਿੱਤਾ, ਕੰਮ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ; ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

"ਪੁਨਰਵਾਸ (ਆਮਦਨ ਬਹਾਲੀ/ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਬਹਾਲੀ)" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

"ਬਦਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ/ਮੱਲ" ਬਦਲੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤਾਂ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੈ।

"ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ" PAPs ਦੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (i) ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਉਤਪਾਦਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ, (ii) ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਕਲਪ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ, ਅਤੇ (iii) ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਤਿਆਰੀ ਪੜਾਅ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

"ਸਕਐਟਰ" ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ/ਪਰਿਵਾਰ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਸ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਸਰਾ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਆਸਰਾ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

"ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਕੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੇਨਾਫੀ ਡਿਟੈਨੈਂਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ, ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਅਣਲਿਖਤ, ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ

ਵਾਲੇ, ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ।

"ਸਿਰਲੇਖਧਾਰਕ": ਇੱਕ PAP/PAF ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਢਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹੈ।

"ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹ" RFCTLARRA, 2013 ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ, ਬੇਸਹਾਰਾ, ਅਨਾਥ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ, ਤਿਆਗੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜਾਂ 50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਕ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ" ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।